

**Deutsche Milchkontor GmbH en anderen  
tegen Bondsrepubliek Duitsland  
(verzoeken om een prejudiciële beslissing,  
ingediend door het Verwaltungsgericht Frankfurt/Main)**

„Terugvordering van ten onrechte betaalde steun — magere-melkpoeder”

Gevoegde zaken 205-215/82

Samenvatting

1. *Landbouw — Gemeenschappelijke ordening der markten — Melk en zuivelprodukten — Steun voor magere-melkpoeder — Magere-melkpoeder — Begrip (Verordening nr. 986/68 van de Raad, artikel 1)*
2. *Lid-Staten — Verplichtingen — Uitvoering van gemeenschapsrecht — Toepassing van formele en materiële bepalingen van nationaal recht — Voorwaarden (EEG-Verdrag, artikel 5)*
3. *Europese Gemeenschappen — Eigen middelen — Onverschuldigd betaalde gemeenschapssteun — Terugvordering — Geschillen — Toepassing van nationaal recht — Voorwaarden en grenzen (Verordening nr. 729/70 van de Raad, artikel 8, lid 1)*
4. *Europese Gemeenschappen — Eigen middelen — Onverschuldigd betaalde gemeenschapssteun — Terugvordering — Geschillen — Toepassing van nationaal recht — Draagwijdte — Bewijslast (Verordening nr. 729/70 van de Raad, artikel 8, lid 1)*
5. *Landbouw — Gemeenschappelijke ordening der markten — Melk en zuivelprodukten — Steun voor magere-melkpoeder — Controle op conformiteit met gemeenschapsregeling — Verplichting van nationale autoriteiten — Draagwijdte — Niet-nakoming — Gevolgen — Beoordeling door nationale rechter — Toepassing van nationaal recht (EEG-Verdrag, artikel 5; Verordening nr. 729/70 van de Raad, artikel 8; Verordening nr. 990/72 van de Commissie, artikel 10)*

<sup>1</sup> — Procestaal: Duits.

1. Een produkt, bestaande uit een door verstuiving gedroogd mengsel van ondermelk en een poeder samengesteld uit wei, natriumcaseïnaat en lactose, is geen magere-melkpoeder in de zin van de communautaire regeling inzake steun voor magere-melkpoeder en inzonderheid van artikel 1 van verordening nr. 986/68, ook al heeft het dezelfde chemische samenstelling als het op basis van koemelk geproduceerde magere-melkpoeder.
2. Overeenkomstig de algemene beginselen die ten grondslag liggen aan het institutionele stelsel van de Gemeenschap en die de betrekkingen tussen de Gemeenschap en de Lid-Staten beheersen, hebben de Lid-Staten ingevolge artikel 5 EEG-Verdrag tot taak op hun grondgebied zorg te dragen voor de uitvoering van de gemeenschapsregelingen, inzonderheid in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Voor zover het gemeenschapsrecht, met inbegrip van de algemene beginselen, geen gemeenschappelijke voorschriften te dien aanzien behelst, handelen de nationale autoriteiten bij de uitvoering van de gemeenschapsregelingen overeenkomstig de formele en materiële bepalingen van nationaal recht, met dien verstande dat deze regel in overeenstemming moet zijn te brengen met de vereisten van een eenvormige toepassing van het gemeenschapsrecht, welke noodzakelijk is ter voorkoming van een ongelijke behandeling van de marktdeelnemers.
3. De terugvordering door de nationale autoriteiten van ten onrechte ingevolge de communautaire regeling betaalde steunbedragen, vindt in de huidige ontwikkelingsstand van het gemeenschapsrecht plaats op basis van de regels en modaliteiten van de na-

tionale wetgeving, evenwel met inachtneming van de door het gemeenschapsrecht getrokken grenzen volgens welke de in het nationale recht voorziene modaliteiten de uitvoering van de gemeenschapsregeling niet praktisch onmogelijk mogen maken en bij de toepassing van nationaal recht niet mag worden gediscrimineerd vergeleken met procedures ter beslissing van soortgelijke, doch zuiver nationale geschillen.

Het gemeenschapsrecht staat niet eraan in de weg dat de betrokken nationale wettelijke regeling ter uitsluiting van de terugvordering van onverschuldigd betaalde steun, criteria hanteert zoals de bescherming van het gewettigd vertrouwen, het tenietgaan van de ongerechtvaardigde verrijking, het verstrijken van een termijn of de omstandigheid dat de administratie wist of door grove schuld niet wist dat zij de betrokken steun ten onrechte toekende, op voorwaarde evenwel dat daarbij dezelfde eisen worden gesteld als voor de terugvordering van financiële prestaties met een zuiver nationaal karakter en dat met het belang van de Gemeenschap ten volle rekening wordt gehouden.

4. Bij de verwijzing naar het nationale recht betreffende de terugvordering van onverschuldigd betaalde steun, maakt artikel 8, lid 1, van verordening nr. 729/70 geen onderscheid tussen de materiële voorwaarden voor een dergelijke terugvordering en de procedurele en vormvoorschriften die daarbij in acht moeten worden genomen. Zowel de eerste als de laatste, daaronder begrepen de bewijslastregels, worden dus beheerst door het nationale recht, behoudens de hierboven aangegeven grenzen die terzake uit het gemeenschapsrecht kunnen voortvloeien.

5. De Lid-Staten dienen met passende middelen te controleren of het magere-melkpoeder voldoet aan de betrokken gemeenschapsregeling ten-einde te voorkomen dat gemeenschapsteun wordt toegekend voor produkten die daarvoor niet in aanmerking komen. Het is de taak van de nationale rechter, te beoordelen welke controles, met name gelet op de om-

standigheden van het geval en de in het betrokken tijdvak ter beschikking staande technische methoden, daartoe noodzakelijk zijn.

Het staat aan de nationale rechter om uit te maken welke gevolgen het toepasselijke nationale recht aan een eventuele niet-nakoming van deze verplichting verbindt.

In de gevoegde zaken 205-215/82,

betreffende verzoeken aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Verwaltungsgericht Frankfurt/Main, in de aldaar aanhangige gedingen tussen

DEUTSCHE MILCHKONTOR GMBH (205/82),

E. KAMPPMEYER (206/83),

SCHWARZWALDMILCH GMBH (207/82),

INNTALER MILCHFUTTER GMBH & Co. KG (208/82),

HELMUT BECKER GMBH & Co. KG (209/82),

PLANGE KRAFTFUTTERWERKE GMBH & Co. KG (210/82),

JOSERA-WERK (211/82),

FRISCHLI-MILCHWERKE HOLTORF + SCHÄKEL KG (212/82),

HEMO MOHR KG (213/82),

DENKAVIT FUTTERMITTEL GMBH (214/82),

DMV LAGEREI- UND VERWALTUNGSGESELLSCHAFT MBH (215/82)

tegen

BONDSREPUBLIEK DUITSLAND, vertegenwoordigd door het Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft,

om een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van verscheidene gemeenschapsrechtelijke beginselen in verband met de terugvordering van ten onrechte betaalde steun voor magere-melkpoeder dat tot mengvoeder is verwerkt,

wijst